

Beslut

---

efter kvalitetsgranskning av arbetet med individuella stödinsatser i gymnasieskolan vid Öresundsgymnasiet i Landskrona kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Öresundsgymnasiet avseende verksamhetens kvalitet inom arbetet med individuella stödinsatser i gymnasieskolan. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska i vilken utsträckning gymnasieskolans individuellt inriktade stödarbete präglas av att tidigt uppmärksamma och kartlägga stödbehov och få till stånd effektiva stödåtgärder i alla år och lärmiljöer genom hög elevdelaktighet i stödarbetet. I granskningen läggs särskilt fokus på mentors roll i arbetet.

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området vilket beskrivs i bilaga 2. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Öresundsgymnasiet i följande utsträckning:

I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

Skolinspektionen bedömer att skolans stödarbete i **hög utsträckning** kännetecknas av skyndsamhet, elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation.

I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Skolinspektionen bedömer att rektorn i **hög utsträckning** styr och stödjer mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom de granskade områdena fungerar väl.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

I detta område granskas i vilken utsträckning stödarbetet i gymnasieskolan bedrivs med kvalitet i fråga om att skyndsamt uppmärksamma, kartlägga och se till att relevanta stödinsatser kommer till stånd i alla delar av elevens utbildning genom reell elevdelaktighet i stödarbetet.

Skolinspektionen bedömer att skolans stödarbete i hög utsträckning kännetecknas av skyndsamhet, en helhetssyn på elevens skolsituation och sker genom hög elevdelaktighet. Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Skolinspektionens granskning visar sammantaget att skolan har en tydlig struktur för hur information om elever från överlämnande grundskolor ska efterfrågas och tas emot och arbetar vid behov aktivt med att söka information. I de fall skolan fått tidig information från överlämnande skolor använder de informationen för att förbereda mottagandet av elever vid skolstart. Därtill har skolan rutiner för att få tidig information om elevers stödbehov direkt från eleverna. Vidare visar granskningen att skolan arbetar på ett systematiskt och regelbundet sätt med att uppmärksamma elevers stödbehov i undervisningen genom observationer och samtal med eleverna om deras studiesituation. Genom skolans strukturerade och kontinuerliga arbete uppmärksammar de även olika sorters stödbehov hos eleverna, men däremot visar granskningen att eventuella skillnader i behov av stöd mellan flickor och pojkar inte specifikt uppmärksammas. Granskningen visar även att skolan skyndsamt kartlägger elevers stödbehov och att kartläggningen leder fram till tydliga slutsatser som förmedlas till berörd personal. Kartläggningen sker genom ett kontinuerligt samverkansarbete som utgår från etablerade rutiner på skolan och som omfattas av hög elevdelaktighet. Härutöver visar granskningen att skolan regelbundet utvärderar beslutade stödinsatser utifrån väl kända rutiner. Vidare utgår utvärderingarna från elevernas upplevelser, erfarenheter och synpunkter och fungerar vägledande för det fortsatta arbetet med att ge stöd till eleverna.

Skolans arbete med att systematiskt, strukturerat och aktivt ta emot och använda information från överlämnande skolor

Granskningen visar att skolan har en tydlig struktur för att efterfråga och ta emot information om elever från överlämnande grundskolor, utifrån en given rollfördelning. Av inkommen dokumentation och intervjuer med specialpedagoger och skolledningen, som består av två biträdande rektorer och en rektor, framgår att det finns en gemensam handlingsplan för övergångar mellan grundskola och gymnasieskola för huvudmannens verksamheter, som omfattas av en tidplan och riktlinjer för de aktiviteter som ska ingå vid överlämningen av elever. Enligt handlingsplanen ska ett överlämningsmöte mellan grundskolornas och gymnasieskolans specialpedagoger ske i augusti. Inför överlämningsmötet ska specialpedagoger vid gymnasieskolan ta emot skriftlig dokumentation från överlämnande grundskolor. Härutöver ska gymnasieskolans specialpedagoger begära in en överlämning från externa grundskolor under första arbetsveckan på höstterminen. I intervjuerna framkommer att de på skolan följer riktlinjerna i huvudmannens handlingsplan, undantaget att överlämningsmöte vanligtvis hålls först i mitten av september. Enligt specialpedagoger är skälet till detta att det sker många skolbyten i början av terminen. Specialpedagoger och rektorn säger dock att de även får överlämningar tidigare om elever med omfattande stödbehov ska börja på skolan, exempelvis när anpassningar i den fysiska miljön behövs eller när elever behöver besöka skolan i förväg för att träffa mentorn. Vid behov hålls möten med elev och vårdnadshavare inför skolstarten. Enligt intervju med elever kände gymnasieskolan till deras stödbehov vid skolstarten, dels för att information lämnats från grundskolan, dels för att de deltog i möte på skolan tillsammans med vårdnadshavare.

Det framkommer av intervju med lärare och specialpedagoger att det är specialpedagogerna som tar emot och sammanställer informationen från överlämnande skolor. Snarast därefter deltar specialpedagogen i arbetslagens möten för att delge alla undervisande lärare den information som inkommit. Även skolsköterskor och kuratorer deltar i arbetet med att ta emot och ge information utifrån sina professioner. Informationen som lärarna får handlar om vilka stödinsatser elever har haft och hur det har fungerat för eleverna i grundskolan. När elever börjar på skolan senare under läsåret kan det, enligt lärare, uppstå problem med att få in information, men skolans studie- och yrkesvägledare (SYV) och specialpedagoger tar då kontakt med överlämnande skola för att få relevant information. Lärare berättar vidare att de för in den information de får från specialpedagogerna i skolans digitala dokument "klassguiden", som omfattas av extra anpassningar på både individ- och gruppnivå. Alla undervisande lärare tar del av informationen i "klassguiden", som också diskuteras vid arbetslagsmöten.

Granskningen visar vidare att skolan, i de fall de fått tidig information från överlämnande skolor, använder informationen för att förbereda mottagandet av elever vid skolstart. Därtill har skolan arbetat fram rutiner för att få tidig information om ele-

vers eventuella stödbehov direkt från eleverna. Lärare berättar i intervju om exempel på hur de förberett mottagande av elever med omfattande stödbehov, genom att se till så att elever möts upp den första skoldagen och genom att skicka hem schema över alla aktiviteter den första skolveckan. Enligt lärare hinner elever, som inte har ett omfattande stödbehov, emellertid oftast börja på skolan innan de får information om vilka stödinsatser eleverna har fått i grundskolan. För att tidigt få information om elevers stödbehov genomförs specialpedagogiska uppstartssamtal med alla elever som börjar i år 1, där specialpedagogen tar reda på vilka tidigare stödinsatser eleven haft samt vad eleverna upplever att de behöver för stöd och vad som har fungerat. Även mentorer har ett uppstartssamtal med sina mentorselever utifrån en samtalsmall. Därmed blir de, enligt rektorn, inte lika beroende av den information som de får vid överlämningsmötena, för att kunna ge elever stöd. Enligt lärare förbereder och anpassar de exempelvis sin undervisning utifrån att de fått information om att elever har språksvårigheter, genom att till exempel möjliggöra för elever att arbeta både muntligt och skriftligt med uppgifter.

Skolans arbete med att systematiskt, strukturerat och kontinuerligt uppmärksamma olika sorters stödbehov i utbildningen som helhet

Granskningen visar att skolan arbetar på ett systematiskt sätt med att uppmärksamma elevers stödbehov i undervisningen. Detta genom ett väl strukturerat och regelbundet arbete som bygger på observationer och samtal med elever, om deras studiesituation och stödbehov. Av inkommen dokumentation och i intervjuer med lärare, specialpedagoger och skolledningen framkommer att undervisande lärare och mentorer på olika sätt identifierar elevers behov i undervisningen och att arbetet sker i samverkan med eleven och vid behov även med elevhälsoteamet. Exempelvis genom att specialpedagoger genomför klassrumsobservationer. Enligt skolans stöddokument för mentorer ingår att vid skolstarten identifiera elever med behov av stöd, vilket mentorer säger att de gör genom uppstartssamtalen som de har under de första skolveckorna. Vidare berättar lärare att de genom att skapa en skriftlig uppgift upptäcker om en elev exempelvis har ett begränsat ordförråd, har svårigheter med att förstå instruktioner eller om det handlar om koncentrations-svårigheter. Utifrån resultaten samtalar de sedan med eleven om vilket stöd som skulle passa bäst. De intervjuar också elever inför nya kurser eller ämnen för att prata om elevers behov och mål i kursen, även om de redan känner till vilka stödinsatser elever har. Enligt lärare på yrkesprogram tar de också reda på om elever har något stödbehov under sitt arbetsplatsförlagda lärande (APL). Intervjuade APL-handledare uppger dock att de inte fått någon information från skolan om hur de kan uppmärksamma eventuellt stödbehov hos elever under deras APL-period, men enligt lärare och elever samtalar de tillsammans med handledare om hur det fungerar för eleven under APL-periodens gång.

Granskningen visar att identifieringen av elevers stödbehov sker i samverkan mellan lärare, elevhälsa och skolledning. Enligt lärare diskuterar de stödbehov som de

har identifierat hos elever i sin undervisning med kollegorna i arbetslaget varje vecka, för att se om det är fler som har uppmärksammat samma saker. Vid arbetslagsmötena följs elevernas kunskapsutveckling, stödbehov och eventuella stödinsatser upp regelbundet genom att de varje vecka har fokus på en klass, vilket innebär att minst var sjätte vecka diskuteras särskilt eleverna i en klass. Av lärarintervjuerna framgår även att det alltid är någon från elevhälsan representerad vid arbetslagsmötena och oftast även en biträdande rektor. De säger vidare att de för minnesanteckningar vid arbetslagsmötena och att undervisande lärare och mentorer fyller i elevers stödbehov i "klassguiden", därmed kan de tillsammans identifiera liknande stödbehov i flera ämnen och även lärare och vikarier som inte deltar vid mötena kan ta del av informationen.

Granskningen visar vidare att skolan genom sitt gemensamma, strukturerade och kontinuerliga arbete uppmärksammar olika sorters stödbehov hos eleverna. Lärare berättar att de tar stöd av elevhälsan, ofta specialpedagog, för att genom observationer få hjälp med att identifiera vad svårigheter beror på. Även specialpedagoger säger att klassrumsobservationer är viktigt för att de ska kunna uppmärksamma och analysera olika svårigheter. I intervju med lärare och specialpedagoger framkommer också exempel på olika sorters stödbehov som de har uppmärksammat på skolan. Exempelvis behöver elever stöd för att hålla koncentrationen och brister i ordförråd och ordförståelse gör att elever behöver olika sorters språkstöd. Det kan även handla om att elever behöver stöd med att komma igång med uppgifter eller att de behöver stöd för att kompensera för fysiska funktionsvariationer, men också stöd för att orka komma till skolan om de har en psykisk ohälsa. Enligt rektorn läser hen alla "klassguider" regelbundet, liksom de mötesprotokoll som förs vid arbetslagsträffarna. Härigenom säger rektorn att hen inte har identifierat några skillnader i arbetslagens arbete med att uppmärksamma olika stödbehov, eller i hur skyndsamt arbetet bedrivs.

Däremot visar granskningen att skolan inte specifikt uppmärksammar eventuella skillnader i behov av stöd mellan flickor och pojkar. I intervjuer med lärare, specialpedagoger och skolledningen framkommer att skolan inte systematiskt tittar på och analyserar om eller hur stödbehov skiljer sig åt utifrån ett könsperspektiv. Lärare säger att de har uppmärksammat att svårigheter kan yttra sig olika för flickor och pojkar och enligt lärare i ett arbetslag har de på eget initiativ diskuterat könsskillnader, men de uppger att det inte finns något forum på skolan för att diskutera könsskillnader i elevers stödbehov.

Skolans arbete med att skyndsamt och i samverkan med eleverna kartlägga stödbehoven i alla delar av utbildningen och låta slutsatserna ligga till grund för elevens stödinsatser

Granskningen visar att skolan skyndsamt kartlägger de stödbehov som uppmärksammas i olika delar av utbildningen genom ett samverkansarbete utifrån etablerade rutiner. Av inkommen dokumentation och intervjuer med lärare, specialpedagoger och skolledningen framgår att skolan har rutiner för att kartlägga elevens stödbehov och att rutinerna omfattas av en tydlig roll- och ansvarsfördelning som är väl känd av all personal. Initialt kartlägger lärare, med stöd från elevhälsan och biträdande rektorer, eventuella orsaker till elevens stödbehov genom att identifiera stödbehovens art och besluta om anpassningar i undervisningen i samband med arbetslagsmötena som sker varje vecka. Enligt rektorn deltar även lärare utanför arbetslaget i arbetslagsmöten om det handlar om en elev som de undervisar. Om de inom ramen för det arbetet inte kan komma fram till vad som föranleder elevens svårigheter informeras elevhälsoteamet (EHT) och eleven tas upp på ett EHT möte som hålls varje vecka. Under EHT mötet fattas beslut om vidare arbetsinsatser för att identifiera elevens behov, såsom exempelvis elevsamtal, observationer eller screeningtester. Därefter görs vid behov en formell anmälan till rektorn, som sedan samlar in alla undervisande lärares uppfattning om elevens studiesituation via ett frågeformulär.

Av intervjuer med lärare och specialpedagoger framgår även att kartläggningsarbetet fokuserar på elevens hela situation i skolan. Exempelvis säger lärare att om det visar sig att en elev har dyskalkyli deltar även andra lärare än matematikläraren är eftersom eleven även kan ha problem med struktur, vilket kan skapa svårigheter i flera ämnen. Enligt specialpedagoger utgår de under kartläggningsarbetet från elevens samtliga kurser i studieplanen för att så snabbt som möjligt kunna fånga upp var eleven riskerar att inte nå kurskraven. Däremot säger lärare som undervisar i yrkesämnena att de inte har erfarenhet av att APL-handledare har involverats i kartläggningsarbetet, men att eleverna enligt deras erfarenheter sällan har samma stödbehov under sin APL som i skolarbetet.

Granskningen visar vidare att eleverna görs delaktiga i alla delar av skolans kartläggningsprocess genom att skolans personal har kontinuerliga och formella, likväl som informella, samtal med eleverna. I intervju med lärare framkommer att eleverna är delaktiga i alla delar av arbetet och att det främst är mentorn som har kontakten med eleven under alla kartläggningsstegen. Elever kan, enligt lärare, även ge förslag på stödinsatser, exempelvis utifrån tidigare erfarenheter. Elever berättar att de har blivit tillfrågade om sina svårigheter och behov och att de även har fått vara med och påverka stödet, samt att skolan gör allt de kan för att göra det så bra som möjligt för dem.

Granskningen visar härutöver att skolan arbetar enligt väl etablerade rutiner för att all berörd personal ska få kännedom om beslutade stödinsatser. Enligt intervjuer

med lärare och skolledningen är det företrädesvis mentorn som ansvarar för och ser till att information om beslutade stödinsatser finns dokumenterade i "klassguiden". Mentor informerar även muntligt om beslutade stödinsatser, både inom och utanför arbetslaget. I de fall det fattas beslut om åtgärdsprogram bestämmer de, enligt rektorn, vem som ska informera all berörd personal i samband med elevhälsomötena. Mentorer säger i intervju att det emellertid kan uppstå svårigheter i att förmedla information om elevers stödbehov till en del lärare som inte befinner sig så ofta på skolan såsom språklärare och modersmåslärare, men att de oftast tar kontakt med dem skriftligt om det är information som de berörs av. Att förmedla information till vikarier som kommer in enstaka dagar är enligt mentorer vidare något som ibland brister, men däremot fungerar informationsöverlämningen till vikarier väl om lärare har en planerad frånvaro.

Skolans arbete med att på ett strukturerat, kontinuerligt och effektfokuserat sätt samt i samverkan med eleverna utvärdera stödinsatser och låta utvärderingen fungera vägledande för det fortsatta stödarbetet

Granskningen visar att skolan har väl inarbetade och kända rutiner för att regelbundet utvärdera beslutade stödinsatser i förhållande till elevers möjligheter att nå kunskapskraven. Av inkommen dokumentation och intervjuer med lärare, specialpedagoger och skolledningen framgår att stödinsatser i form av extra anpassningar utvärderas minst var sjätte vecka i samband med arbetslagsmöte, där även representanter för elevhälsan och en biträdande rektor deltar. Lärare säger att ofta sker det även uppföljningar däremellan därför att det kan finnas behov av att justera anpassningarna. Rektorn uppger att de går igenom vilka insatser som behöver intensifieras eller ändras utifrån dokumentationen i "klassguiden". Dessutom utvärderas stödinsatser enligt åtgärdsprogram tillsammans med elev och vårdnadshavare, mentor, specialpedagog och undervisande lärare vid beslutade uppföljnings-tillfällen.

Granskningen visar vidare att utvärderingen utgår från elevernas upplevelser, erfarenheter och synpunkter. Av samtliga intervjuer med personal och elever framgår att alla revideringar av stödinsatser föregås av att eleverna först få ge sin bild. Enligt lärare har mentorer alltid ett möte med eleven först för att följa upp insatserna, inför arbetslagsmötet. Både mentorer och undervisande lärare frågar eleven om det finns annat stöd än det som har getts som eleven tror skulle fungera. Om en elev ger uttryck för att de inte vill ha ett visst stöd längre uppger lärare att de för en dialog med eleven om vad som eventuellt kan vara nyttan med stödet, alternativt beslutar om att avsluta stödinsatsen. Om en elev exempelvis inte vill använda ett föreslaget hjälpmedel arbetar de, enligt specialpedagoger, för att hitta andra lösningar för att kunna hjälpa eleven. Elever berättar att de blir tillfrågade av specialpedagog om hur de tycker att stödinsatserna fungerar vid utvärderingar av

åtgärdsprogram. Vidare pratar deras mentorer med dem om hur stödinsatser fungerar och frågar om det behövs någon förändring, både i samband med utvecklingsamtal men även regelbundet däremellan.

Vad gäller skolans utvärdering av stödinsatser, tillsammans med eleverna, visar granskningen att denna ligger till grund för det fortsatta arbetet med att ge stöd till eleverna. Enligt intervjuer med lärare, specialpedagoger och skolledningen handlar utvärdering av stödinsatser om att ta reda på vilken effekt stödet har gett. Enligt rektorn är det företrädesvis elevens upplevelser av om stödet hjälper eleven att uppnå sina mål som är viktigt och som fungerar vägledande för det fortsatta stödet som ska ges. Enligt intervju med elever lyssnar alltid deras lärare på dem och ser till att förändringar som de kommit överens om genomförs.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Inom detta område granskas i vilken utsträckning stödarbetet i gymnasieskolan bedrivs med kvalitet i fråga om mentorernas särskilda ansvar för att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i hög utsträckning styr och stödjer mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet. Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Skolinspektionens granskning visar sammantaget att rektorn har gett mentorer goda förutsättningar att följa upp elevers studiesituation utifrån ett tydligt uppdrag och genom en stödjande organisation. Vidare framgår att mentors uppföljningsansvar utgår från en gemensam struktur och väl kända riktlinjer som bygger på en kontinuerlig uppföljning av elevernas totala studiesituation. Härutöver visar granskningen att rektorn med stöd av de biträdande rektorerna kontinuerligt följer upp hur mentorerna arbetar med sitt uppföljningsuppdrag. Granskningen visar även att rektorn gett mentorer förutsättningar att samordna och förmedla information om elevers stödinsatser genom regelbundna arbetslagsmöten och tillgång till gemensam digital dokumentation. Vidare har mentorer en god kännedom om elevers stödbehov och de informerar skolledningen om stödinsatser inte kan ges på det sätt som beslutats. Slutligen visar granskningen att det ingår i mentors uppdrag att överlämna information om elever vid ett mentorsbyte, vilket görs utifrån en tydlig dokumentation och oftast även i form av ett fysiskt möte, däremot finns ingen specifik rutin för hur överlämningen ska gå till.

Rektorns arbete med att tydliggöra mentorns uppföljningsansvar och att styra och stödja uppföljningsarbetet genom gemensamma riktlinjer och goda förutsättningar

Granskningen visar att rektorn har skapat goda förutsättningar för mentorer att ta sitt uppföljningsansvar, genom att bland annat ha avsatt tid för mentorskapet och skapat en stödjande organisation. Detta även om det också framkommer att mentorer upplever att de kunnat utföra sitt mentorsuppdrag ännu bättre om de hade haft mer tid. I intervjuer med skolledningen samt med mentorer och elever framgår att alla mentorer har schemalagd mentorstid varje vecka, då de träffar eleverna i grupp. Mentorstiden används till övergripande frågor som gäller för alla elever, däribland uppföljning av frånvaro. Det framgår även av intervjuer med mentorer och elever att mentorerna, vid behov bokar in enskilda samtal med elever. Både elever och mentorer kan ta initiativ till samtal. Utöver den schemalagda mentorstiden varje vecka, har mentorerna 60 timmar per läsår avsatt för mentorsuppdraget i sin tjänstefördelning som de kan förlägga så som det passar dem och deras mentorselever bäst. Ett par mentorer säger att de upplever att de hade kunnat göra jobbet ännu bättre om de hade haft mer tid avsatt och att de då hade kunnat ha fler och längre samtal med eleverna. Men enligt rektorn är skolans mentorer och lärare oerhört ambitiösa, med en vilja att göra mycket för eleverna, och från skolledningens sida behöver de snarare arbeta med att tydliggöra att det arbete som utförs är mer än väl.

I intervjuer med skolledningen och mentorer framkommer vidare att mentorerna får stöd i sitt uppdrag på flera sätt. Organiseringen med två mentorer per klass innebär att de hjälper varandra i olika situationer som uppkommer runt eleverna, och mentorerna har även ett gott stöd i arbetslaget. Enligt rektorn stöttar också de biträdande rektorerna och personal ur elevhälsan upp mentorerna i deras uppdrag genom att exempelvis delta i möten med elever och vårdnadshavare. Även mentorer säger att de får stöd i sitt mentorsuppdrag från elevhälsan, ett stöd som de anser har blivit bättre på senare tid men som de samtidigt anser kunna utvecklas ytterligare.

Granskningen visar också att skolan har tydliga riktlinjer för mentorns uppföljningsansvar och arbetar utifrån en gemensam struktur som bygger på en kontinuerlig uppföljning av elevernas hela studiesituation. Av skolans inkomna dokument "*Uppdraget som mentor på Öresundsgymnasiet*" framgår att det bland annat ingår i mentorskapet att vara uppmärksam på och föra dokumentation över elevers närvaro och studieresultat. Mentorn ska även coacha eleverna socialt och kunskapsmässigt och ha koll på elevernas studiesituation, samt hålla utvecklingssamtal minst en gång per termin. Mentorer säger i intervju att enligt deras erfarenhet arbetar alla mentorer enligt de riktlinjer som finns, oavsett arbetslag och program. Enligt mentorer utgör arbetslagsmötena en kontinuerlig och inarbetad arbetsform, där en regelbunden uppföljning av elevernas kunskapsutveckling och eventuella

stödinsatser sker. Vidare får mentorerna information om elevernas kunskapsutveckling inför utvecklingssamtalen. Därutöver säger mentorer att de också tar kontakt med mentorselever och berörda lärare mellan mötestillfällena för att få en bild av hur det fungerar i pågående kurser. När APL ingår i en kurs ingår det, enligt mentorerna även att diskutera hur det fungerar där för eleverna och de har även kontakt med APL-handledare. Mentorn ansvarar för att uppdatera "klassguiden" med information om extra anpassningar, utifrån den samlade informationen om en mentorselev. Mentorerna säger att arbetet är mycket välfungerande inom arbetslaget men att informationen från lärare utanför arbetslaget inte alltid ges lika frekvent och blir därmed inte lika heltäckande. Eleverna berättar att de märker att deras mentorer känner till hur det går för dem i skolan, exempelvis genom att de frågar om hur det har gått med uppgifter i andra kurser än de som mentorerna undervisar i. De säger också att mentorerna ger dem mycket stöd.

Härutöver visar granskningen att rektorn på ett kontinuerligt och varierat sätt följer upp hur mentorerna arbetar med sitt uppföljningsuppdrag. Rektorn berättar att hen företrädesvis inhämtar information via de biträdande rektorerna, som deltar vid arbetslagens veckovisa möten. Vidare berättar både rektorn och mentorer att rektorn gör kontroller av hur mentorerna arbetar med frånvarorapporteringen och att rektorn även ser hur det ser ut i elevers individuella studieplaner och hur dokumentationen ser ut i "klassguiden". Enligt mentorer begär rektorn ibland också att få ett möte där mentorerna får informera om läget i klassen.

Rektorns arbete med att tydliggöra mentorns samordningsansvar och utforma gemensamma former och ge goda förutsättningar för arbetet

Granskningen visar att rektorn gett mentorer förutsättningar att samordna och förmedla information om elevers stödinsatser genom regelbundna arbetslagsmöten och tillgång till gemensam digital dokumentation. Enligt intervju med skolledningen samt mentorer och lärare både får och ger mentorer information om elevers stödbehov under arbetslagsmötena. För att ge mentorer och lärare stöd i det arbetet deltar alltid någon representant för elevhälsan och en biträdande rektor. Vid mötena förs protokoll som alla undervisande lärare, även de som inte ingår i arbetslaget, kan ta del av. Härutöver har skolan klasskonferenser en gång per termin, där mentorer och alla undervisande lärare är på plats och får möjlighet att uttala sig om alla elever. Mentorer beskriver även att de för in information i "klassguiden". Enligt mentorer är det dock inte någon känslig information om en elev som skrivs in i "klassguiden" och de kompletterar därför den skriftliga informationen med samtal med undervisande lärare.

Granskningen visar vidare att mentorernas ansvar för att samordna och förmedla information om elevers stödbehov är tydligt för alla på skolan. I samtliga genomförda intervjuer med personal på skolan beskrivs mentorernas ansvar på liknande sätt. Mentorer säger att de har ett stort men tydligt ansvar för att vara den förmedlande länken till all berörd personal, oavsett varifrån informationen kommer.

Av intervjuer med mentorer och elever framgår att mentorerna tar sin utgångspunkt i samtal med eleverna. När en mentor får information från en annan lärare om att en elev har svårigheter i ett ämne för de först ett individuellt samtal med eleven för att få elevens perspektiv. Det stödbehov som då eventuellt framkommer framför mentorn sedan till alla undervisande lärare, och vid behov kontaktas elevhälsoteamet. Även elever berättar i intervju att deras mentorer både får information från deras undervisande lärare och ser till att andra lärare får information om deras stödbehov och eventuella förändringar som de kommit överens om tillsammans med mentorn. En mentor som själv har börjat stödja elever med att förstå begrepp genom att skapa ordlistor har, enligt en elev, även spridit det arbetssättet till andra lärare. Enligt någon elev kan mentorn också fungera som mellanhand genom att lärare skickar uppgifter som eleven missat till mentorn, som sedan ser till att eleven får en lagom mängd åt gången.

När det gäller ansvaret för att förmedla information om elevers stödbehov till APL-handledare visar granskningen att mentorer ger viss information utifrån en avvägning av vilken information de bedömer som nödvändig. I intervju med mentorer och specialpedagoger framkommer att de ger information till handledare om elevers eventuella stödbehov när de tillsammans med eleven bedömer att det behövs. Mentorer pratar då först med den aktuella eleven om vad eleven vill att de ska berätta, vilket inte alltid omfattar alla delar av elevens svårigheter eller så försöker mentorer istället uppmuntra elever att själva berätta för APL-handledaren vad de behöver hjälp med, exempelvis tydliga instruktioner. Anledningen till detta är, enligt mentorer, att elever som har ett stödbehov i skolarbetet ofta gör bra ifrån sig i praktiskt arbete och att elevers stödbehov i skolan därför inte alltid antas medföra problem på APL-platsen. I intervju med APL-handledare framkommer emellertid önskemål om att få mer information från skolan, även om det gäller sådant som språksvårigheter, eller problem med läsförståelse för att kunna ge elever ett bra stöd under deras APL-period. En av APL-handledarna berättar vidare att det har hänt att elever själva gett information om sina svårigheter och att hen som handledare då har framfört till skolan att det vore bra om de fick information från skolan i förväg om att eleven har ett stödbehov. APL-handledaren uppger att hen vid tillfället fick till svar från skolan att de skulle tänka på det framöver, men att hen inte har märkt någon skillnad. De intervjuade APL-handledarna säger emellertid också att de under senare tid visserligen inte har fått information gällande elevers stödbehov, men de har heller inte uppmärksammat att elever har haft svårigheter under sin APL. Mentorer och lärare resonerar att APL-handledare inte behöver få förkunskaper om sådant som inte behöver anpassas under elevernas APL. Istället tar skolan en tidig kontakt med APL-handledaren för att försäkra sig om att det fungerar.

Härutöver visar granskningen att mentorer har en god kännedom om vilka stödbehov deras elever har och att de även informerar skollädaingen om stödinsatser inte kan ges på det sätt som beslutats. Av intervjuer med mentorer och rektorn framgår

att mentorerna har god överblick över elevers stödbehov och att elever får det stöd de behöver. Mentorerna säger att de generellt inte har erfarenheter av att det har varit problem med att stödinsatser inte kan ges som planerat. Tvärtom ger de exempel på välfungerande stöd, exempelvis enskild schemalagd tid med en lärare två gånger i veckan och stödtimmar varje vecka i alla ämnen. En del mentorerna säger emellertid att det är vanligt att elever har svårt att nå målen i matematikkurser och att stödundervisningen ibland ligger på en tid då eleverna inte kan, vilket de informerat skollärovervakningen om. Enligt ett par mentorerna har rektorn därefter avsatt mer tid för någon matematikkurs, men de är av uppfattningen att mer behöver göras. Andra mentorerna uppger att om det skulle uppstå problem vänder de sig till den biträdande rektorn. Det framgår även att mentorerna planerar för elevers stödinsatser tillsammans med eleven utifrån elevernas schema och anstränger sig för att få det till att fungera. Det råder dock en viss osäkerhet bland vissa mentorerna huruvida de har ansvar för att, inte bara informera om, utan också se till så, att elevers stödinsatser inte förläggs så att de krockar med annan undervisning.

Granskningen visar slutligen att mentorerna har i uppdrag att överlämna information vid ett mentorsbyte, och även om det inte finns någon tydlig rutin som anger hur överlämningen ska gå till överlämnas information alltid skriftligt och oftast även muntligt. Av inkommen dokumentation och intervjuer med skollärovervakningen och mentorerna framgår att mentorerna enligt uppdragsbeskrivningen ska överföra all information om en elev vid ett eventuellt mentorsbyte. Enligt mentorerna ger de flesta av skolans mentorerna en muntlig överföring vid mentorsbyte, för att ge en bild av elevens studiesituation samt en bakgrund till elevers stödinsatser och vad som framkommit vid utvärderingar av dessa. Relevant information finns enligt mentorerna också dokumenterad då de har ett fungerande frånvarorapporteringssystem och information om elevers anpassningar finns i "klassguiden". Rektorn berättar att information om en elev, som finns i skolans digitala system, följer eleven och därmed har en ny mentor direkt tillgång till informationen. Rektorn uppger att det däremot inte finns någon tydlig checklista för hur en sådan överlämning ska gå till, och enligt mentorerna sker överlämningen mellan mentorerna ofta informellt och inte utifrån några specifika rutiner.

På Skolinspektionens vägnar

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare

Signerat av: Jenny Fahlman

X Therése Mineur

Föredragande

Signerat av: Therése Mineur

I handläggningen av ärendet har även utredarna Kerstin Martinsson, Ingrid Jacobsson, Helena Larson och Johanna Tinghammar Bruck deltagit.

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomfördes av utredarna Kerstin Martinsson och Therése Mineur, genom digitala intervjuer med elever och personal på Öresundsgymnasiet samt med APL handledare mellan den 24-26 november 2020.

Öresundsgymnasiet är en kommunal gymnasieskola i Landskrona kommun. På skolan går cirka 400 elever varav drygt 200 elever går på högskoleförberedande program och närmare 200 elever på yrkesprogram. De två programmen som ingår i Skolinspektionens granskning är samhällsvetenskapligt program där det går 71 elever, varav 48 är flickor och 23 är pojkar, och vård- och omsorgsprogrammet där det går 61 elever, varav 35 är flickor och 26 är pojkar. Utöver dessa båda program erbjuder skolan även utbildning på barn- och fritidsprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet, ekonomiprogrammet, el- och energiprogrammet, naturvetenskapligt program, teknikprogrammet och introduktionsprogrammen. Skolans ledningsgrupp består av en rektor och två biträdande rektorer. Lärare på skolan har även uppdrag som mentorer. Det är oftast två mentorer som har ett delat ansvar för en klass, vilket innebär att varje mentor har cirka 10-15 elever som de ansvarar för. De träffar ofta eleverna tillsammans under mentorstiden, som är schemalagd under 20-30 minuter varje vecka. Mentorstiden används till att övergripande frågor, såsom att exempelvis ge eleverna information om olika aktuella frågor, klassråd, frånvarouppföljning och även till värdegrundsarbete. Härutöver kan eleverna lyfta frågor som är viktiga för dem, då elevinflytandet är en viktig del i arbetet.

Bilaga 2: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

---

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra intervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- Två gruppintervjuer med mentorer
- En intervju med skolans specialpedagogiska personal
- Två intervjuer med APL-handledare
- En intervju med rektorn och två biträdande rektorer
- Dokumentstudier, som dels utgörs av de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Bedömningsområden

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet.

Inom respektive område granskas följande:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/arbetet-med-individuella-stodinsatser-i-gymnasieskolan/>

Bilaga 3: Författningsstöd

Bedömningsområde 1

Författningsstöd

1 kap. 10 §, 2 kap. 10 och 25 §§ samt 3 kap. 5, 7, 8, 9 och 12 j §§ skollagen (2010:800).

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2.1 Kunskaper samt 2.6 Rektorns ansvar.

Bedömningsområde 2

Författningsstöd

2 kap. 10 §, 3 kap. 5, 7 och 9 §§ samt 15 kap. 19 a § skollagen 2010:800).

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2.1. kunskaper samt 2.6 Rektorns ansvar.